

Förlängd koncession för befintlig 44 kV luftledning, mellan Norränge och Tosätter i Bollnäs, Hudiksvalls och Söderhamns kommun, Gävleborgs län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Ansökan om förlängd nätkoncession för linje

Projektorganisation

Ellevio AB
115 77 Stockholm

Telefonväxel: 08-606 00 00
Org.nr: 556037-7326

Projektledare och ansvarig tillståndsfrågor: [REDACTED]

MKB

NEKTAB, Nordisk ElkraftTeknik AB
Flöjelbergsgatan 20 C
431 37 Mölndal
www.nektab.se

Uppdragsledare och handläggare: [REDACTED]

2022-06-01

2021-102826-0004

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Samrådets genomförande	4
3	Yttranden och bemötanden	5
3.1	Länsstyrelsen och kommuner	5
3.2	Övriga myndigheter och statliga verk	8
3.3	Företag	9

2022-06-01

2021-102826-0004

1 Inledning

Syftet med föreliggande samrådsredogörelse är att sammanfatta samtliga yttranden från myndigheter, organisationer, företag, fastighetsägare och övriga berörda som inkommit under genomfört samråd. Ellevio bemöter de inkomna synpunkterna i denna samrådsredogörelse.

Samrådsredogörelsen utgör en bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen som i sin tur utgör en del av koncessionsansökan.

2 Samrådets genomförande

2021-06-15 skickades ett samrådsunderlag ut till myndigheter och särskilt berörda parter enligt sändlista i tabell 1 nedan. Fastighetsägare och närboende fick ett brev med kortare information om projektet och om var fullständigt underlag fanns att hämta. Svarstiden för yttranden sattes till 2021-07-16. Svar som inkommit senare har även de beaktats, detta i och med att Länsstyrelsen i Gävleborgs län begärt anstånd till 2021-09-16. Under samrådsperioden har fullständigt underlag funnits tillgänglig på Ellevios hemsida www.ellevio.se/samrad.

Avgränsningarna för vilka som informerats är satta efter Ellevios och dess konsult NEKTAB:s kunskaper och efterforskningar om vilka som bedriver aktiviteter i området och som kan tänkas bli påverkade av aktuellt projekt. Inkluderades gjorde också alla myndigheter som kan tänkas ha åsikter och information att bidra med.

Tabell 1. Samrådsparter i föreliggande samråd.

Myndigheter	Inkom med svar
Länsstyrelsen Gävleborg	Begärt anstånd till 2021-09-16
Söderhamns kommun	2021-10-26
Hudiksvall kommun	2021-07-01
Försvarsmakten	2021-06-23
Trafikverket	2021-07-02
Strålsäkerhetsmyndigheten	-
Elsäkerhetsverket	2021-07-09
Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU)	2021-06-30
Statens Geotekniska Institut (SGI)	2021-09-08
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	2021-07-27
Svenska Kraftnät	2021-08-31
Skogsstyrelsen	2021-07-02

Riksantikvarieämbetet	-
Naturvårdsverket	-
Företag och föreningar	
Skanova	2021-07-20
Bollnäs Energi	-
Post och telestyrelsen	-
Naturskyddsföreningen	-
Friluftsförbundet	-
Riksförbundet Enskilda vägar	-
Gävleborgs läns Ornitologiska Förening (GLOF)	2021-06-15
Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)	-
Svenska Turistföreningen	-
Sveriges hembygdsförbund	-
Jägareförbundet Gävleborgs län	-
Övriga	
Fastighetsägare, rättighetshavare och närboende	Varierande datum

2022-06-01

2021-102826-0004

3 Yttranden och bemötanden

3.1 Länsstyrelsen och kommuner

Länsstyrelsen i Gävleborgs län sammanvägda bedömning är att arbetsförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan utifrån 10–13 §§ miljöbedömningsförordningen. I den sammanvägda bedömningen har hänsyn tagits till att sökande redan har elkoncession i aktuellt område. Projektet innefattar endast en förlängning av nätkoncession på redan påverkad mark. Bedömningen har gjorts utifrån kraftledningarnas utformning och omfattning samt påverkan på den fysiska miljön.

Vidare ska miljökonsekvensbeskrivningen även redovisa vilka underhålls- och skötselåtgärder som blir aktuella och hur dessa kan komma att påverka miljön i allmänhet och utpekade natur- och kulturvärden i synnerhet. De skadeförebyggande åtgärderna bör redovisas på ett tydligt sätt i form av konkreta åtgärder, inte bara som möjliga metoder. Av MKB:n ska framgå om

ledningen står i överensstämmelse med kommuns översiktsplan, eventuella fördjupade översiktsplaner och berörda detaljplaner.

Längs sträckan Norränge-Tosätter ligger ett planerat naturreservat i Enångersån som även ingår i Natura-2000 nätverket. Inom reservat ska de träd som tas ner i möjligast mån lämnas kvar som död ved.

Artskyddet bör belysas i MKBn och resonemang föras kring huruvida det förekommer skyddade arter i aktuellt område samt hur de eventuellt påverkas av planerad verksamhet. Verksamhetsutövaren bör även diskutera kring hur hänsyn kommer att tas till eventuella förekommande arter samt ifall en dispensansökan eller 12:6-samråd kan bli aktuellt.

Vad det gäller kreosotstolpar så anser länsstyrelsen att dessa inte ska användas i värdefulla våtmarker, det är alltså inte acceptabelt att placera kreosotstolpar varken i våtmark eller annan värdefull natur. När det gäller träkonstruktioner i skyddad natur så är länsstyrelsen skeptiska även mot tryckimpregnerade träkonstruktioner.

Utöver ovanstående så upplyser Länsstyrelsen även om allmänna punkter om vad en MKB ska innehålla och vilka övriga bestämmelser som ska beaktas.

Ellevios bemötande

Gällande vilka underhållsåtgärder och skyddsåtgärder som kommer att utföras på vilken plats kan detta först avgöras när tiden för underhåll närmar sig. Mer om detta kan läsas i avsnitt "6.2.2 Skadeförebyggande åtgärder" i MKB:n.

Träd som tas ner inom Natura 2000-området vid Enångersån kommer att i möjligast mån lämnas kvar som död ved.

Ellevio har ingen intern restriktion mot användning av impregnerade trästolpar i våtmarker eller intill vattendrag och sjöar. Detta i och med att spridningen enligt utförda studier är så pass begränsad även i blötare områden. Inför stolpbyte ses dock stolpplaceringarna över och justeras om placeringen kan förbättras. Generellt undviks, om möjligt, blöta områden i våtmarker och översvämningssmarker intill sjöar och vattendrag.

Övriga punkter och bestämmelser som Länsstyrelsen belyser kommer att beaktas.

Hudiksvalls kommun uppger att handlingarna behöver kompletteras med bättre/tydligare kartor och bilder till nästa steg i ansökningsprocessen.

Det finns information om ledningar generellt i handlingarna, bra faktastycken men de behöver kompletteras med uppgifter om vad som gäller längs just den här ledningen. I text nedan har en del frågor om detta skrivits för att visa var det behöver finnas sådan information.

Det kan vara intressant att veta när ledningen kom till och inte bara "att ledningen har funnits på platsen sedan lång tid tillbaka och allmänheten torde vara van vid den". Hur var den ursprungliga ledningen? Vilka ändringar har utförts sedan den ursprungliga ledningen kom till?

Är nedgrävning av den här typen av ledning ett alternativ till luftledning? Det behöver framgå i handlingarna någonstans mer tydligt varför luftledningen ska vara kvar och vad alternativ till luftledning skulle innebära både i kostnader och miljökonsekvenser.

På sidan 14 i samrådsunderlaget står ”Aktuell ledning har en årsmedelströmlast på 29 A, vilket ger ett magnetfält enligt Figur 7”. Det kan göras tydligare genom att t ex skriva i texten hur man kan avläsa bilden.

I miljökonsekvensbeskrivningen bör det finnas utförligare beskrivning om hur ledningen påverkar skyddade områden och övriga naturområden och vad det skulle innebära att dra ledningen runt dessa.

Det behövs också en utförligare beskrivning av hur ledningen påverkar vattendrag som den korsar, inte bara beskrivning för de vattendrag som har miljökvalitetsnormer.

På sidan 23 står ”Strömgenomgång är vanligast vid ledningar med lägre spänningar där det är kortare avstånd mellan faslinorna. Kollisioner är vanligast vid högre spänningar där faslinor har större avstånd och även kan sitta på olika höjd”. Vilken typ av ledning är just den här ledningen? Räknas den till en ledning med lägre spänning eller högre spänning? Är det kortare eller större avstånd mellan faslinorna?

Ellevios bemötande

Delsträcka AL11S1 byggdes år 1909 och en del mindre justeringar har gjorts sen dess men ledningens huvudsakliga utformning och sträckning är densamma. Delsträcka AL11S3 byggdes år 1963 och inga förändringar har gjorts i ledningens huvudsakliga utformning eller sträckning.

Nedgrävning av aktuell ledning bedöms inte vara ett alternativ. Läs vidare motivering i avsnitt 3.3 Studerade alternativ i MKB:n.

Påverkan på ytvatten eller miljökvalitetsnormer för ytvatten kommer inte att tas upp vidare i MKB:n då befintlig luftledning inte har några stolpar i eller direkt intill en sjö eller vattendrag. Ett korsande luftledningsspann med faslinor högt över vattenytan medför ingen påverkan på vattnets kvalitet och ekologi och således inte heller på eventuella miljökvalitetsnormer. Fortsatt drift av ledningen innebär ingen påverkan på vattenmiljön. Eventuell påverkan på diken i samband med körning med arbetsmaskiner i ledningsgatan vid kanträsavverkning hanteras under samråd enligt 12 kap 6§ miljöbalken.

Länsstyrelsen har bedömt att befintlig ledningen ej kan väntas medföra en betydande miljöpåverkan bland annat utifrån aspekten att det är en förlängning av nätkoncession på redan påverkad mark. Att istället gå runt nu kända hänsynsobjekt med en ny ledningsdragning skulle skapa ett nytt intrång, ny påverkan och kommer därför inte att utredas närmare.

Ellevio tackar för informationen och kommer att ha den i beaktande under arbetet med den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Gällande strömgenomgång och kollisioner av fågel så är aktuell ledning en regionnätledning och räknas därmed som en ledning med högre spänning där kollisioner förekommer men strömgenomgång är mer ovanligt. Linorna har ett fasavstånd om ca 1,2–2,5 m och sitter horisontellt vilket även minskar risken för kollisioner.

Gällande övriga påpekanden om figurer och kartor tar Ellevio till sig detta och ser över om justeringar bedöms nödvändiga.

Söderhamns kommun uppger att bygg- och miljöförvaltningen inte har något att erinra mot luftledningen. Inga kända skyddsvärda naturområden ligger i direkt anslutning till luftledningen i Naturatlas för Söderhamn. I skogens pärlor finns nyckelbiotoper på båda sidor om luftledningen men inte längs ledningsgatan.

3.2 Övriga myndigheter och statliga verk

Svenska Kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har ingenting att erinra.

Elsäkerhetsverket väljer att inte yttra sig i samrådsskedet utan väljer att vänta till remissomgången från Energimarknadsinspektionen.

Trafikverket har granskat remisshandlingarna och har inget att erinra i ärendet.

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Skogsstyrelsen har tagit del av ovanstående ärende och har inga synpunkter att förmedla.

SGU hänvisar till SGU:s allmänna riktlinjer och bifogar en generell handledning till hur relevant information kan sökas ut från deras hemsida.

Ellevios bemötande

Ellevio tackar för informationen och kommer att ha den i beaktande under arbetet med den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

SGI har gått igenom aktuellt samrådsunderlag. Genomgången har avsett dels förorenad mark (miljögeoteknik) dels geotekniska säkerhetsfrågor avseende ras, skred och erosion. SGI har inget att tillägga avseende samrådet om nätkoncession.

I ett längre tidsperspektiv kan det vara idé att se över om det finns anledning att justera rutiner för inspektion, underhåll, röjning och avvattnings m.m. även i befintliga ledningsgator avseende skyfall, nederbörd, flöden i diken/körspår etc. ur ett klimatförändringsperspektiv. Det kan också avse stolpar eller andra anläggningar nära större vattendrag eller i områden som kan översvämmas. Kraftig nederbörd, höga grundvattennivåer och stor ytavrinning kan vara ett problem ur erosions- och stabilitetssynpunkt i branta sluttningar med morän eller friktionsjord. Särskilt i samband med avverkning, trafik med arbetsfordon, anläggningsarbeten, djupa spårbildningar eller annan borttagande av vegetation. För en översikt av branta slänter finns en kartvisningstjänst med tillhörande vägledning på SIG:s hemsida. Under rubriken Ras och skred finns en översiktlig tjänst från Skogsstyrelsen, i samarbete med SGI, som avser områden där skogsbruk och exploatering kan medföra risker. Det finns även en serie publikationer som Skogsstyrelsen, med SGI:s deltagande, har tagit fram avseende risker vid skogsbruk och exploatering i raviner och slänter.

Ellevios bemötande

Ellevio tackar för informationen och kommer att ha den i beaktande under framtida arbeten.

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) uppger att de har tagit del av ovan rubricerade remiss och önskar lämna följande synpunkter och information.

SSM ser positivt på de åtgärder som vidtas av Ellevio för att säkerställa låg exponering hos allmänheten av elektromagnetiska fält.

Det är sedan miljöbalken som ska beaktas när det görs en bedömning huruvida olika alternativ och eventuella behov av exponeringsbegränsande åtgärder bör vidtas. Skälet till att miljöbalken blir tillämplig är för att det rör sig om icke-joniserande strålning som enligt balken benämns som miljöfarlig verksamhet och som inte är tillståndspliktig enligt strålskyddslagen. SSM delger vidare generell information om elektromagnetiska strålmiljön.

Ellevios bemötande

Ellevio tackar för informationen och kommer att ha den i beaktande under arbetet med den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har inget att invända emot i detta ärende.

3.3 Företag och föreningar

Skanova/Telia Elskyddsärenden har inga speciella synpunkter på samrådet men hänvisar till Ledningskollens webbsida samt Telestörningsnämndens meddelande nr 21 för kontroll av telekablar lägen och kabelanvisning samt avståndsbestämmelser.

Telia önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Denna ståndpunkt skall noteras i planhandlingarna.

Tvingas Telia vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda fiber- och kopparkablar eller anläggning för att möjliggöra exploatering förutsätter Telia att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Ellevios bemötande

Ellevio tackar för informationen och kommer att ha den i beaktande under det fortsatta arbetet.

Gävleborgs ornitologiska förening har inga synpunkter i ärendet.

3.4 Fastighetsägare, rättighetshavare och närboende

Inga yttranden inkomna